

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การศึกษาเป็นรากฐานที่สำคัญที่สุดประการหนึ่งในการสร้างสรรค์ความเจริญก้าวหน้า และแก้ไขปัญหาในสังคมได้ เนื่องจากการศึกษาเป็นกระบวนการที่ช่วยให้คนได้พัฒนาตนเองในด้านต่าง ๆ ตลอดช่วงชีวิต ตั้งแต่การวางรากฐาน พัฒนาการของชีวิตตั้งแต่แรกเกิด การพัฒนาศักยภาพและขีดความสามารถด้านต่าง ๆ ที่จะดำรงชีวิตและประกอบอาชีพได้อย่างมีความสุข รู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลง รวมเป็นพลังสร้างสรรค์การพัฒนาประเทศอย่างยั่งยืน (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2539) ปัจจุบันประเทศไทยได้ก้าวเข้าไปสู่ความเป็นสมาชิกของโลกอันไร้พรมแดน เช่นเดียวกับประเทศต่าง ๆ ในโลก กระแสของโลกาภิวัตน์ผลักดันให้ประเทศไทยเกิดการเปลี่ยนแปลงในด้านต่าง ๆ สืบเนื่องจากความเจริญก้าวหน้าของเทคโนโลยีการสื่อสารและการคมนาคม ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงเป็นอย่างมาก ทั้งในด้านเศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี และการเมืองการปกครอง ทำให้ประเทศไทยต้องแข่งขันกับนานาประเทศในด้านต่าง ๆ และเพื่อให้ประเทศมีศักยภาพในการแข่งขัน สามารถยืนหยัดอยู่ได้อย่างมั่นคงและมีศักดิ์ศรีในสังคมโลกบนพื้นฐานแห่งความเป็นไทย คนซึ่งเป็นทรัพยากรที่สำคัญต้องได้รับการพัฒนาอย่างเร่งด่วน (สำนักงานประสานการปฏิรูปการศึกษา, 2539) การศึกษาเป็นกระบวนการสำคัญในการพัฒนาคน เพราะการศึกษาเป็นกระบวนการที่ทำให้มนุษย์สามารถพัฒนาคุณภาพชีวิตของตน สามารถดำเนินชีวิตในสังคมได้อย่างมีสันติสุขและสามารถเกื้อหนุนการพัฒนาประเทศได้อย่างเหมาะสม และสอดคล้องกับความเปลี่ยนแปลงในทุก ๆ ด้านของชาติ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2536) ในการจัดการศึกษา ครูมีบทบาทสำคัญและมีอิทธิพลต่อนักเรียนมากที่สุด การศึกษาจะสำเร็จตรงตามจุดประสงค์หรือไม่ขึ้นอยู่กับปฏิบัติของครู ไม่มีใครปฏิเสธได้ว่าคุณภาพของการศึกษานั้นมีความสัมพันธ์อย่างใกล้ชิดกับคุณภาพของครู หากครูมีคุณภาพดีการศึกษาของเขาวงชนก็ย่อมดีด้วย (วิชัย ตันศิริ, 2539)

ครูจะมีคุณภาพมากน้อยเพียงใดนั้นขึ้นอยู่กับประสิทธิภาพของการฝึกหัดครูและในการจัดการศึกษาจะไม่สำเร็จลุล่วงไปตามที่กำหนดไว้ถ้าไม่มีหลักสูตร เพราะหลักสูตรเป็นเสมือนโครงการและแนวทางเพื่อนำการศึกษาไปสู่จุดมุ่งหมายปลายทาง นักการศึกษาถือว่าหลักสูตร

เป็นหัวใจของการจัดการศึกษา การศึกษาระดับใดๆ ก็ตามหากขาดหลักสูตรที่เหมาะสมแล้ว จะจัดการศึกษาให้สำเร็จลุล่วงไปตามที่หวังได้ยาก (กรมการฝึกหัดครู, 2530)

หลักสูตรเป็นเครื่องมืออย่างหนึ่งที่จะทำให้ปรัชญาหรือความมุ่งหมายในการจัดการศึกษาบรรลุผลตามความมุ่งหมายที่แผนการศึกษาแห่งชาติกำหนด เพราะหลักสูตรมีความสำคัญในการช่วยพัฒนาในทุกๆ ด้าน นอกจากนั้นหลักสูตรยังมีความสำคัญต่อสังคม การเมือง เศรษฐกิจ หลักสูตรทำให้ผู้เรียนเติบโตเป็นสมาชิกที่ดีของสังคม หลักสูตรช่วยให้ผู้เรียนได้ค้นพบความสามารถ ความถนัดและความสนใจของตน ตลอดจนแนวทางในการประกอบอาชีพ หลักสูตรเป็นพาหนะที่จะนำความมุ่งหมายของการศึกษาออกไปสู่การปฏิบัติให้บรรลุความสำเร็จ (กาญจนา คุณารักษ์, 2527) หลักสูตรนั้นประกอบด้วย จุดมุ่งหมายของหลักสูตร จุดประสงค์ของการเรียนการสอน เนื้อหาสาระและประสบการณ์ ยุทธศาสตร์การเรียนการสอน วัสดุอุปกรณ์ และสื่อการเรียนการสอน การประเมินผล (อ่ำรง บัวศรี, 2531)

หลักสูตรที่ใช้ได้ดีในสมัยหนึ่ง สภาพของสังคมหนึ่ง ในเวลาต่อมายุ่อมจะล้าสมัยเพราะความเจริญก้าวหน้าทางด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี และสภาพของสังคมที่ได้เปลี่ยนแปลงไป หลักสูตรที่ดีจึงต้องมีลักษณะที่ยืดหยุ่น สามารถปรับเปลี่ยนได้ ไม่หยุดนิ่งอยู่กับที่ (จันทร์เพ็ญ เชื้อพานิช และคณะ, 2536) กล่าวคือหลักสูตรจะต้องมีการพัฒนาและปรับปรุงให้สอดคล้องกับสังคม เศรษฐกิจ การเมือง วัฒนธรรม วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีที่มีการเปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็ว ดังนั้นจึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องมีการวางแผนการจัดการศึกษาและวางแผนการจัดหลักสูตร โดยคำนึงถึงอนาคตให้มาก เพราะการจัดการศึกษานั้นจะต้องให้ทันสมัย เหมาะสม และสอดคล้องกับสังคม และในอนาคตสังคมจะมีการเปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็วและซับซ้อน สภาพปัญหาและโอกาสที่เป็นไปได้ของเหตุการณ์ต่าง ๆ ย่อมมีอยู่มาก หากขาดการศึกษาในลักษณะการทำนายอย่างมีระบบแล้วย่อมจะก่อให้เกิดปัญหาต่าง ๆ ตามมา ดังนั้น เพื่อเป็นการเตรียมตัวล่วงหน้า ที่ไม่ประมาท การศึกษาอนาคตโดยการทำนายถึงสภาพและโอกาสที่เป็นไปได้ของปัญหาต่าง ๆ ในอนาคตของสังคมจึงเป็นสิ่งจำเป็น และการศึกษาอนาคตที่คาดคะเนถึงผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงของสังคมในด้านต่าง ๆ ที่จะพึงมีต่อการจัดการศึกษาเพื่อให้เอื้อต่อการป้องกันปัญหาหรือส่งเสริมโอกาสที่เป็นไปได้ของเหตุการณ์ต่าง ๆ ในอนาคตก็มีความจำเป็นเช่นกัน (วิโรจน์ สารรัตนะ, 2532) ซึ่งการวางแผนดังกล่าวเป็นการวางแผนเชิงรุกไม่ใช่เชิงรับเพียงอย่างเดียว

สำหรับการฝึกหัดครูในประเทศไทย ได้มีการพัฒนาหลักสูตรตั้งแต่เริ่มมีหลักสูตรการฝึกหัดครูฉบับแรกจนถึงปัจจุบัน สามารถผลิตบัณฑิตครูไปสนองความต้องการของสังคมเป็นจำนวนมาก และหลักสูตรศิลปศึกษาก็เป็นอีกหลักสูตรหนึ่งของการฝึกหัดครูที่เปิดขึ้นเพื่อสนองความต้องการของประเทศ

ศิลปะเป็นส่วนหนึ่งของชีวิตและจะเป็นการผิดพลาดมากถ้าแยกศิลปะออกจากชีวิต (John Dewey อ้างถึงใน สงวน รอดบุญ, 2533) ศิลปะมีคุณค่าส่งเสริมการเตรียมพื้นฐานในการเรียนวิชาชีพ มีคุณค่าส่งเสริมประสบการณ์ในการดำรงอยู่ในสังคมปัจจุบัน มีคุณค่าส่งเสริมความงามและเป็นระเบียบของบ้านเมืองและสิ่งแวดล้อม มีคุณค่าส่งเสริมการใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ มีคุณค่าส่งเสริมสุขภาพจิตและบุคลิกภาพ (วิรัตน์ พิชญ์ไพญญ์, 2514) ศิลปะศึกษาเป็นศาสตร์แขนงหนึ่ง ซึ่งจะต้องให้ผู้เรียนมีความเข้าใจในคุณค่าของความผูกพันระหว่างศิลปะกับชีวิต และบังเกิดค่านิยมต่อศิลปวัฒนธรรมของชาติ รู้จักนำเอาศิลปะมาประยุกต์ให้ชีวิตมีความสมบูรณ์ขึ้น ศิลปะศึกษาจึงจัดเป็นวิชาหลักวิชาหนึ่ง ตั้งแต่หลักสูตรระดับประถมศึกษา ระดับมัธยมศึกษา และเป็นสาขาวิชาเฉพาะสาขาหนึ่งในระดับอุดมศึกษา โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อส่งเสริมให้ผู้เรียนได้ฝึกทักษะการคิดอย่างสร้างสรรค์ และมีประสบการณ์ตรงในการปฏิบัติงาน เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้แสดงออกตามความรู้สึกนึกคิดและจินตนาการของตนเองอย่างกว้างขวาง รวมถึงการพัฒนาความรู้สึกตอบสนองทางสุนทรียภาพ (สงวน รอดบุญ, 2525)

จากที่กล่าวมาข้างต้นเห็นได้ว่าศิลปะศึกษาเป็นวิชาหนึ่งที่มีคุณค่า มีประโยชน์ต่อชีวิตและสังคม ดังนั้นสถาบันอุดมศึกษาทั้งที่สังกัดทบวงมหาวิทยาลัย และกระทรวงศึกษาธิการ จึงจัดหลักสูตรศิลปศึกษาเป็นวิชาชีพแขนงหนึ่งที่มีจุดมุ่งหมายเพื่อผลิตคนเข้าสู่อาชีพครูสอนศิลปะ สามารถถ่ายทอดวิชาความรู้ศิลปะ มีทักษะและทัศนคติที่ดีต่อศิลปะ (นวลลออ นิมอนันตกุล, 2537)

สำหรับหลักสูตรศิลปศึกษาของสถาบันราชภัฏ (กรมการฝึกหัดครู) นั้นได้เปิดสอนครั้งแรกเมื่อปีการศึกษา 2519 ซึ่งเป็นหลักสูตร 2 ช่วง คือ ระดับประกาศนียบัตรวิชาการศึกษาระดับสูง และระดับปริญญาตรี (2 ปีหลัง) หลังจากนั้นจนถึงปัจจุบันสถาบันราชภัฏได้มีการปรับปรุงหลักสูตรศิลปศึกษาอีก 3 ครั้ง คือ

ครั้งที่ 1 เมื่อปีการศึกษา 2524 (กรมการฝึกหัดครู, 2525) โดยปรับปรุงให้เป็นหลักสูตรที่เรียนติดต่อกันจนจบปริญญาครุศาสตรบัณฑิต (4 ปี) จัดการศึกษาเป็น 2 แบบ คือ แบบที่มีวิชาเอกและวิชาโท และแบบที่มีแต่วิชาเอกอย่างเดียว

ครั้งที่ 2 เมื่อปีการศึกษา 2530 (กรมการฝึกหัดครู, 2530) โดยปรับปรุงในด้าน จุดประสงค์และโครงสร้างของหลักสูตร

ครั้งที่ 3 เมื่อปีการศึกษา 2536 (กรมการฝึกหัดครู, 2535) เป็นหลักสูตรที่ใช้อยู่ในปัจจุบัน โดยปรับปรุงในด้านโครงสร้างของหลักสูตร ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

จุดประสงค์ของหลักสูตรศิลปศึกษา

1. เพื่อสร้างเสริมและพัฒนาผู้เรียนให้มีความสามารถทางการรับรู้ด้านทัศนศิลป์
2. เพื่อสร้างเสริมผู้เรียนให้มีความซาบซึ้งในคุณค่าทางทัศนศิลป์ทั้งของตะวันตกและ ตะวันออก
3. เพื่อให้ผู้เรียนมีความสามารถในการสร้างสรรค์ด้านทัศนศิลป์
4. เพื่อให้ผู้เรียนมีความสามารถวิเคราะห์ วิจัย และรู้ประวัติความเป็นมาของงาน ทัศนศิลป์
5. เพื่อให้ผู้เรียนมีความสามารถในการสอนศิลปะในระดับต่างๆ โดยเฉพาะในระดับ มัธยมศึกษา
6. เพื่อให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาพรรคทางศิลปะ และวัฒนธรรมอันดีงามของชาติ

โดยมีหน่วยกิตรวมตลอดหลักสูตรไม่น้อยกว่า 146 หน่วยกิต ซึ่งมีสัดส่วนหน่วยกิต และรายละเอียดในแต่ละหมวดวิชาดังนี้

หมวดวิชาพื้นฐานทั่วไป (General Education) เป็นหมวดวิชาการศึกษาทั่วไปที่ นักศึกษาทุกคนต้องเรียน เป็นหมวดวิชาที่มุ่งสร้างคุณภาพของคนให้มีความเจริญงอกงามด้าน ปัญญาธรรม คุณธรรม และจริยธรรม ตลอดจนมีความรู้ในด้านศิลปวิทยาการที่สร้างบุคลิก ลักษณะของผู้มีการศึกษา และมีประสิทธิภาพในการดำรงชีวิตตามระบอบประชาธิปไตย โดย กำหนดให้เรียน 40 หน่วยกิต

หมวดวิชาเฉพาะด้าน (Specialized Education) เป็นหมวดวิชาที่มุ่งส่งเสริมและ พัฒนาผู้เรียนให้มีความรู้ ความเข้าใจ ทักษะและเจตคติในวิชาเฉพาะด้านใดด้านหนึ่ง ทั้งในด้าน เทคนิควิธีและการจัดการงานอาชีพ โดยให้สามารถนำไปประกอบอาชีพได้อย่างมีประสิทธิภาพ กำหนดให้เรียน 96 หน่วยกิต โดยแบ่งออกเป็นกลุ่มวิชา ดังนี้

กลุ่มวิชาเนื้อหา หรือวิชาเอก จำนวน 61 หน่วยกิต แบ่งเป็นแบบบังคับเรียน 35 หน่วยกิต ได้แก่ วิชาทฤษฎีการรับรู้ทางทัศนศิลป์ สุนทรียภาพศึกษา 1 ทฤษฎีสี 1 ศิลปะไทย 1 โครงการศึกษาศิลปะส่วนบุคคล เป็นต้น (รายละเอียดดังปรากฏในภาคผนวก ค) แบบเลือกเรียน 26 หน่วยกิต โดยให้เลือกเรียนจากแขนงวิชาทัศนศิลป์ แขนงวิชาศิลปะประยุกต์ แขนงวิชาความเข้าใจทางศิลปะ แขนงวิชาศิลปะพื้นบ้าน เลือกเรียนแขนงวิชาละ 4 หน่วยกิต (รายละเอียดดังปรากฏในภาคผนวก ค)

กลุ่มวิชาชีพครู จำนวน 25 หน่วยกิต แบ่งเป็นแบบบังคับร่วมเรียน 15 หน่วยกิต ได้แก่วิชา ความเป็นครู การศึกษาไทย หลักการสอน เทคโนโลยีการศึกษา การประเมินผล การเรียน ความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับการวิจัย และจิตวิทยาการเรียนการสอน บังคับเฉพาะโปรแกรมเรียน 6 หน่วยกิต ได้แก่วิชา หลักสูตรและการจัดการมัธยมศึกษา จิตวิทยาและการแนะแนว เด็กวัยรุ่น สำหรับกลุ่มวิชาชีพครู เลือก ให้เลือกเรียน 4 หน่วยกิต จากรายวิชาที่จัดให้ได้แก่วิชา การสื่อความหมายสำหรับครู การมัธยมศึกษา สังคมวิทยาการศึกษา การศึกษาเปรียบเทียบ การศึกษาสงเคราะห์ในประเทศไทย เป็นต้น (รายละเอียดดังปรากฏในภาคผนวก)

กลุ่มวิชาปฏิบัติการและฝึกประสบการณ์วิชาชีพ จำนวน 10 หน่วยกิต ประกอบด้วย วิชาปฏิบัติการสอนวิชาศิลปศึกษา การศึกษาสังเกตและการมีส่วนร่วม 2 การฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูเต็มรูป 3 และการทดลองสอนวิชาศิลปศึกษา

หมวดวิชาเลือกเสรี (Free Elective) เป็นหมวดวิชาที่มุ่งให้ผู้เรียนมีโลกทัศน์ที่กว้างขึ้น และนำไปใช้เป็นประโยชน์ต่องานและชีวิตของตน กำหนดให้เรียน 10 หน่วยกิต โดยให้เลือกเรียนรายวิชาใด ๆ ในหลักสูตรของสถาบันราชภัฏ ซึ่งไม่ซ้ำกับรายวิชาที่เคยเรียนมาแล้ว

จากที่กล่าวมาจะเห็นได้ว่าหลักสูตรศิลปศึกษาของสถาบันราชภัฏได้มีการพัฒนาและปรับปรุงมาเป็นระยะ ซึ่งสาเหตุสำคัญที่ส่งผลให้เกิดการปรับปรุงหลักสูตรก็คือ หลักสูตรที่ใช้อยู่นั้นล้าสมัย ใช้มาหลายปี ประกอบกับความเจริญก้าวหน้าทางวิชาการและเทคโนโลยี ทำให้สภาพเศรษฐกิจและสังคมเปลี่ยนไป อีกทั้งผลของงานวิจัยที่เกี่ยวกับการผลิตและการใช้ครูที่บ่งชี้ อย่างชัดเจนว่ามีความจำเป็นที่จะต้องปรับปรุงหลักสูตร เพื่อให้สอดคล้องกับยุคสมัย (กรมการฝึกหัดครู, 2530)

จากสาเหตุที่กล่าวมาแล้วข้างต้นเห็นได้ว่าการพัฒนาและปรับปรุงหลักสูตรศิลปศึกษาของสถาบันราชภัฏ อยู่ภายใต้เงื่อนไขการเปลี่ยนแปลงของสภาพเศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม การเมือง และความต้องการบัณฑิตสาขาศิลปศึกษา ปัจจุบันประเทศไทยกำลังเผชิญกับการ

เปลี่ยนแปลงไปจากเดิมอย่างมาก และคาดว่าในทศวรรษหน้าจะต้องมีการปรับเปลี่ยนไปมากกว่าเดิม สำหรับหลักสูตรศิลปศึกษาของสถาบันราชภัฏก็ต้องเปลี่ยนแปลงไปจากเดิมด้วยเพื่อความเหมาะสมสอดคล้องกับผู้วิจัยจึงเห็นว่าน่าจะมีการศึกษาถึงแนวโน้มของหลักสูตรศิลปศึกษาระดับปริญญาตรีของสถาบันราชภัฏในอีก 10 ปีข้างหน้า โดยใช้เทคนิคการวิจัยแบบเดลฟาย (Delphi Technique of Futures Research) ในการศึกษาดังกล่าว ทั้งนี้เพื่อประโยชน์ในการวางแผนพัฒนาและปรับปรุงหลักสูตรศิลปศึกษา ระดับปริญญาตรีของสถาบันราชภัฏในอนาคตต่อไป

1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อศึกษาแนวโน้มหลักสูตรศิลปศึกษา ระดับปริญญาตรีของสถาบันราชภัฏในทศวรรษหน้า ในด้านจุดประสงค์ โครงสร้าง เนื้อหาวิชา การเรียนการสอน สื่อการสอน การวัดและการ ประเมินผล

1.3 ขอบเขตของการวิจัย

1.3.1 การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาความคิดเห็นและแนวคิดของผู้เชี่ยวชาญสาขาศิลปศึกษาเกี่ยวกับแนวโน้มของหลักสูตรศิลปศึกษา ระดับปริญญาตรีของสถาบันราชภัฏในทศวรรษหน้า โดยทำการวิจัยและเก็บรวบรวมข้อมูลในปีการศึกษา 2540

1.3.2 ในการศึกษาความคิดเห็นและแนวคิดของผู้เชี่ยวชาญสาขาศิลปศึกษาเกี่ยวกับแนวโน้มของหลักสูตรศิลปศึกษา ระดับปริญญาตรีของสถาบันราชภัฏในทศวรรษหน้า โดยใช้เทคนิคการวิจัยอนาคตแบบเดลฟาย (Delphi Technique of Futures Research)

1.4 ข้อตกลงเบื้องต้นในการวิจัย

1.4.1 ผู้เชี่ยวชาญสาขาศิลปศึกษาที่เป็นกลุ่มตัวอย่างทุกท่านตอบแบบสอบถามด้วยความเต็มใจ และมั่นใจ

1.4.2 ผู้เชี่ยวชาญสาขาศิลปศึกษาที่เป็นกลุ่มตัวอย่างทุกท่านแสดงความคิดเห็นและแนวคิดได้อย่างอิสระในการตอบแบบสอบถามทุกๆ รอบ

1.4.3 ความแตกต่างของวันและเวลาในการตอบแบบสอบถามในแต่ละรอบนั้น ไม่มีผลต่อความคิดเห็นและแนวคิดของผู้เชี่ยวชาญสาขาศิลปศึกษา

1.5 นิยามคำศัพท์ที่ใช้ในการวิจัย

แนวโน้ม หมายถึง สิ่งที่อาจเป็นไปได้ที่จะเกิดขึ้นในอนาคต ในที่นี้หมายถึง
ความคิดเห็นและแนวคิดของผู้เชี่ยวชาญสาขาศิลปศึกษา

หลักสูตรศิลปศึกษา หมายถึง หลักสูตรศิลปศึกษา ระดับปริญญาตรี (หลักสูตร 4 ปี)
ของสถาบันราชภัฏ

สถาบันราชภัฏ หมายถึง สถาบันราชภัฏทั่วประเทศ จำนวน 36 แห่ง

1.6 วิธีดำเนินการวิจัย

1.6.1 ศึกษาเนื้อหาเกี่ยวกับหลักสูตร ความสำคัญของศิลปะ หลักสูตรศิลปศึกษา
ระดับปริญญาตรีของสถาบันราชภัฏ ความสัมพันธ์ระหว่างการศึกษา กับสังคม สังคมในอนาคต
และเทคนิคการวิจัยอนาคตเดลฟาย (Delphi Technique of Futures Research) โดยศึกษาจาก
เอกสาร ตำรา บทความ วารสาร งานวิจัยทั้งในและต่างประเทศ และหลักสูตร

1.6.2 การเลือกกลุ่มตัวอย่างหรือกลุ่มผู้เชี่ยวชาญ (Experts) เป็นการเลือกแบบ
เจาะจง (Purposive Sampling) โดยมีคุณสมบัติดังต่อไปนี้

1.6.2.1 เป็นผู้ที่มีประสบการณ์ทางการสอน และมีประสบการณ์ในการใช้
หลักสูตรศิลปศึกษาตั้งแต่ 10 ปีขึ้นไป

1.6.2.2 เป็นนักการศึกษาทางด้านการพัฒนาหลักสูตร โดยเฉพาะหลักสูตร
ทางด้านศิลปะ และศิลปศึกษา

1.6.2.3 เป็นผู้บริหารภาควิชาศิลปะที่เปิดสอนหลักสูตรศิลปศึกษา

1.6.3 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เป็นเครื่องมือการวิจัยตามเทคนิควิจัยอนาคตแบบ
เดลฟาย (Delphi Technique of Futures Research) ซึ่งประกอบด้วยแบบสอบถาม 3 รอบ

1.6.4 การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเองโดย
ทางไปรษณีย์

1.6.5 การวิเคราะห์ข้อมูล วิเคราะห์โดยคำนวณหาค่ามัธยฐาน (Median) ฐานนิยม
(Mode) ค่าความแตกต่างระหว่างมัธยฐาน (Median) กับฐานนิยม (Mode) และค่าพิสัยระหว่าง
ควอไทล์ (Interquartile Range)

1.6.6 สรุป อภิปราย เสนอแนะ

1.7 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ทำให้ทราบแนวโน้มที่เป็นไปได้ของหลักสูตรศิลปศึกษา ระดับปริญญาตรีของสถาบันราชภัฏ
2. เป็นแนวทางในการวางแผนพัฒนาและปรับปรุงหลักสูตรศิลปศึกษา ระดับปริญญาตรีของสถาบันราชภัฏให้มีประสิทธิภาพต่อไป